
Jak to vidí socioložka Jiřina Šiklová

Jak to vidí socioložka Jiřina Šiklová

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Hezké dopoledne. 1. prosince začínáme pořadem Jak to vidí. Proti mě už sedí a usmívá se mile socioložka Jiřina Šiklová. Pěkný den vám přeji.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Taky pěkný den.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Dnes vás bude provázet Daniela Brůhová. Jestli jste čekali na Zuzanu Burešovou, tak ji musím omluvit, protože ji přepadla těžká viróza, takže ji zaskočím. S paní Jiřinou Šiklovou nejprve zalistujeme kalendářem. Kdo se dívá na naše webové kamery, tak vidí, že ten kalendář tady mám rozložený, protože jsem ho dostala těsně před začátkem vysílání. Vy byste, paní doktoro, mohla říci, co to za zvláštní a krásný kalendář je? Protože je plný nádherných starých šatů, šatů našich babiček, dalo by se říci.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, je to tak, totiž skupina žen, myslím, že to dělala paní Markéta Macháčová a fotografka Škubnová, tak ty vytvořily takovýto kalendář, kde připomínají podle dobových šatů, co se kdy stalo. Začíná to ještě kolem francouzské revoluce, kdy tam máte i popis, jak to ty ženy nosily, pak to pokračuje například, kdy první žena měla právo podepsat závěť, tak to je tam taky, teda oblečená, jsou to samozřejmě současné ženy, ale popis je tam, co to nosilo se. A třeba mě tam překvapilo, že teprve v roce 1977, a to je myslím listopad, byla ..., mohl být zrušen předpis, že manžel nemá už právo rozhodovat, jestli jeho žena byla zaměstnaná. A víte, kde to bylo? V Německu.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

To je zajímavé, v Evropě.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

To je velice zajímavé, v Evropě. Ještě pořád mluví, jak jsou emancipované ty ženy a teprve 1977 mohli ti chlapi říct: Tak a ty teda nepůjdeš, děvenko, do zaměstnání, nebo já ti to dovoluji. A tak to jde, až teď do současnosti.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Já jsem u volebního práva pro ženy na Novém Zélandu 1893, to je další.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

No vidíte, to bylo jedno z prvních také.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Ano, velmi zajímavé.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Když se na to podíváte, je to teprve 100 let, co ty ženský začaly něco dělat a je jich všude dost.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Je to teprve 100 let, ale řekla bych, že se posunuly docela zajímavým způsobem. Například když připomeneme zpět to Německo, 1977, kdo jezdí do Německa, tak ví, že ženy tam jsou velmi emancipované, člověk by neřekl, že ten zákon platil až tak dlouho.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Přesně tak.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Říká Jiřina Šiklová. Starosta Horního Bydžova se vyjádřil velmi nestarostovsky, řekla bych, dokonce jeho výroky už šetří i policie, vyjadřuje se k tomu Rada vlády pro romské záležitosti. Zastavíme se u toho?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

No, jestli chcete, já ano, já toho mám plný email, protože jsem v takovém serveru, dělá to František Kostlán, se k tomu vyjádřila, myslím, že to pak vyšlo v deníku Referendum, to je internetový a dostávám takové emaily, jako: Kdo vás za to platí? Nebo: Určit jste si nepořídila děti, protože jste sobecká, a proto vám je jedno, že tady znásilňují dívky a podobně.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

My bychom měli tedy se vrátit k tomu výroku, ten byl na adresu Romů, byl velmi nevybíravý a zároveň byl umístěn také na internetovém serveru města Nového Bydžova:

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

No právě. Víte, je to taková věc, já chápu, že ta Liana Janečková, nebo jak se jmenuje?

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Janáčková.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Janáčková nebo teda v tom Chomutově, abych nejmenovala tyto starosty, nebo pan Čunek a tak dále, ti všichni vlastně začali kariéru tím, že začali útočit na jednu skupinu. No a já jsem teda k té odpovědi na to řekla, že je dobré si uvědomit, že takhle začínal nacismus, že se generalizovala vina na celek a tím se teda objevilo toto. No a samozřejmě někteří, můžu říct, že většina těch emailů je pozitivní, ale teda ti někteří jako útočili. Domnívám se, že to je teda dobré říct. Víte, samozřejmě ti lidé argumentují: Přeci nemůžete brát právo panu starostovi říkat, že za to můžou cikáni a podobně. Já mu to právo neberu, ale nesmí být starostou. On je tady starostou, za prvé měl něco dělat a jednat, když tam je taková situace, a za druhý, on zastupuje všechny občany, nejenom tedy tu skupinu, která se mu líbí. To je myslím dobré tedy říci a navíc ten pojem kolektivní viny, vždyť to je opravdu něco, co smrdí tím nacismem anebo tím komunismem, to je totéž, tam taky byla vina proto, že jste se narodili v rodině kulaka nebo že váš tatínek nebyl zrovna chudý a tak dále. Mě by se tohle to dotýkalo, navíc to vytváří napětí mezi lidmi.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Ale starosta Nového Bydžova se vyjádřil k docela závažnému činu, tam byla znásilněna dívka, byla znásilněna nějakým romským chlapcem, je tam několik případů, v Novém Bydžově. Jak byste to řešila?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Tak za prvé nejsem starostka, ale já bych to asi se pokoušela řešit předem, něco pro ty lidi dělat. Ale mě tady nejde o to řešení, mě tady jde o to, že paralelně s tím je jeden tedy, prý to byl také Rom, asi před 2 lety někoho, druhého kluka zmlátili a je potrestán, teďka to běželo, 10 let dostal ten kluk. Minulý týden, nebo kdy, ti 2 jako přepadli děti, také je zmlátili, 3 jsou v nemocnici a nikdo neříká, to byli Češi odtamtud a odtamtud. A já vím, když bylo po převratu 1989 a já jsem se podívala do Vídně, tam bylo napsáno: Cesi, nekrást! Jo? A já jsem si říkala, já jsem v životě neukradla nic v obchodě, proč se to na mě vztahuje? A cítila jsem se tak jako nedobře. Představte si, že ti lidé jsou také osočování od začátku. Samozřejmě, že jsou mezi nima grázlové, stejně jako jsou mezi těmi ostatními. Mě šlo o to, že takhle by se nějaký tedy jakýkoliv prostě činitel neměl vyjadřovat.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Starosta by měl používat politických slov, korektních slov podle vás?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Přesně tak a mohl by se třeba za ten svůj výrok omluvit. Určitě by to bylo lepší.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

To se asi neděje ovšem, žádná omluva.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

To já nevím, já jsem to zase tak dalece nesledovala, protože vedle toho jsem já viděla tolik krásných příkladů, jak jsme se změnili. Víte, byla jsem v Ústí nad Labem, tam byla diskuse o tedy srovnávání žen, mužů bez možnosti začlenění a pracování, byl tam Jan Burian, děvčata z Genders Studies, ROSA, to je organizace pro podporu tedy týraných žen a tak dále. Jo, peníze z toho kalendáře, když si ho někdo koupí, tak dostane ta ROSA. Ale to jsem chtěla říct, čili tam jsou ti lidé začlenění a nejenom ty ženy, ale tam tedy v tom podniku Bárka obsluhují lidé, kteří jsou nějakým způsobem handicapovaní. To je přeci hezký. Nebo zítra, myslím, že to je zítra, naše posluchačka Pavla Výborná, zase je to kavárna Coffee, jsou malování, co dělají teda handicapovaní, ona to organizuje a ona sama je handicapovaná a začleněná a u nás vystudovala. Čili my nejsme zase tak úplně špatný lidi. Ale je dobrý teda si připomenout i ty pozitivní věci, nemyslíte?

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Určitě. Dokážeme se chovat k handicapovaným dobře, změnilo se mnohé za těch 20 let, jak se zdá?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Hrozně moc se změnilo.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

V tomto, tedy v této oblasti.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

V této oblasti se změnilo. Ale víte, ono to dejme tomu i vůči těm Romům taky se změnilo v tom pozitivním, protože nezapomeňte, že za minulého režimu nemohli ti lidé opustit ani ta pracoviště, kde byli. Když někdo z nich jel do Prahy, tak ho víceméně legitimovali a SNB ho vrátilo zpátky, když tu neměl trvalý pobyt, a tak dále. Vrátil ho zpátky do Chomutova, nebo kde ti lidé pracovali. Takže ono to je potom pozitivní také pro ně. No a že třeba někteří vybočí z řady a takhle se teda chovají svinsky, tak je odsoudím. Taky jsou odsouzení. Já vím, že třeba Karel Holomek, ten přímo jako říká, ale to není pro ně typické. A co to je vůbec typické pro určitou skupinu? Je typické pro nás, že tedy majorita má mezi sebou lidi, kteří jsou bezdomovci a tamhle teda prostě se do této skupiny dali, ne z důvodu ani tak finančních, to není tak hrozný, ale taky by mohli, ale proto, protože neumí jiným způsobem žít, anebo chtějí takhle žít?

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Říká socioložka Jiřina Šiklová. Možná bychom se mohli zastavit u aktuálního dění v hlavním městě v Praze. Včera to bylo velmi bouřlivé na magistrátu, demonstrovalo se před ním, zdá se ovšem, že nové zastupitelstvo je řádně zvoleno, dokonce i primátor. A podle toho, co slyšíme z magistrátu, všechno proběhlo podle zákonů, které má tato země, všechno je právně v naprostém pořádku. Ale proč ti lidé v tom případě tak velmi hlučně před tím magistrátem demonstrují? Myslím, paní doktorko, že vy jste tam také byla.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, byla jsem tam.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Byla?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ale nemluvila jsem tam nikde, protože to byla záležitost vlastně nové generace. Já jsem velice ráda, že tam si teda to organizovali mladí lidé, že si uvědomili, že je to jejich zájem, pak tam bylo pár žen a mateřské dovolené, teda s

kočárkama, a já jsem připomínala, no jo, před 20 lety moje snacha taky jezdila s kočárkem k té generální stávce a dokonce na něm měla napsáno, že v té a v té době nepije, teda to malinké, co bylo vevnitř. Buďto byla Bára nebo to byl Štěpán, já už to nevím, to bych musela počítat. Ale čili to já považuju, že to bylo takto a ono to vypadá v televizi vždycky daleko hůře, jo. Vypadá to, jak kdyby ten třeba, někdo to bůhvíjak organizoval, ty lidi /nesrozumitelné/. To dopoledne, kdy já jsem tam byla, tak to skončilo naprosto pěkně, dokonce jsem i poděkovala našim policajtům, co tam teda stáli, říkala jsem: To je dobrý, že jste to takhle pěkně hlídali. A mělo to veškerou slušnost, ani vulgární slova, kromě jednoho, tam nepadala, žádná vajíčka, nic podobného. Lidé šli do té radnice, pak se vraceli. No, Václav Havel tam přišel, ale přišel, on tam nemluvil, on se tam šel podívat. Víte, on to má těžký, kdyby tam nešel, tak se řekne, že ho ani nezajímá, co tam se děje. Takhle tam sedí, kamera samozřejmě na něj, jak kdyby on byl organizátor. Není, ale podporuje to. V tomto směru teda to podporuju, já to také podporuju. Ať si ti lidi uvědomí, že tedy maj právo ty svoje, ty, co zvolili, ovlivnit. A druhá věc, lidi měli na jaře pocit, že tím kroužkováním, jo, mohli trochu změnit pořadí politiků. Také ho změnili, já jsem říkala, to je výborný, volby dopadly docela dobře, zbavili jsme se Béma, Langeru, Paroubka, může se tady vytvořit pořádná sociální demokracie a tak dále, to říkali teda i jejich tedy členové. No a najednou se to vlastně, ty 2 strany se dohodnou. Mě osobně to připomíná to, co se stalo v roce 1998, tedy tu opo smlouvu.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Když o tom ale přemýšlím, tak v jiných městech, velkých městech České republiky se také tyto 2 strany dohodly a žádné protesty tam nebyly, žádná taková občanská jaksi, takový občanský projev se tam neděl, jako například v Praze. Jak si to vysvětlujete?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Podívejte se, to je hlavní město, je nás tady víc a tak to bývá, tak to bylo i v tom listopadu a tak to bylo i v jiných oblastech. Takže já myslím, že také to souvisí s tím, že samozřejmě ta Praha, protože tady jsou ty vysílací kanály, tak je více medializovaná a odpoledne tam asi přišla zase další skupina lidí. Čili to je, myslím, záležitost toho velkoměsta a já jsem hlavně ráda, že se přestali lidé tvářit jaksi, že mohou jenom nadávat. Já nesnáším termín, a to mi často píšou lidi, kteří říkají: Já s tím nemůžu dělat, já jsem jenom obyčejný člověk. To ti lidé, co tam přišli, tak byli také jenom obyčejní lidé. A já si myslím, že třeba před dalšími volbami se toto připomene, že je možné udělat takovýto obrat a že opravdu ti lidé mají strach, že se tam zase sešly stejné tváře. Podívejte se, Jirka Dienstbier už není, teda odmítl tam třeba jít do toho, čili ta mladá generace, už ji to štve. Zaplaťpánbůh za to.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Takže občanské projevy velmi jaksi vítáte, ...

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Určitě.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

... zdá se, že i projevy, které se projevují například demonstracemi, jak jsme to viděli včera na magistrátu.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, určitě, když je to slušně, jako to bylo slušné, že jo, lidé nejsou sprostí, nikdo se tam s nikým nemlátí, tak to považuju, že to je forma, jak se má postupovat a jakým způsobem ty politiky usměřňovat.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Mě také zaujalo, když jste se zmínila o Policii České republiky, že jste je pochválila, že dobře svým způsobem jaksi zajišťovali pořádek a takové demonstraci. To je také něco nového, na co si zvykáme.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Já si myslím, nejsme na to zvyklí, ale já si myslím, že to je správné, protože ti policisté jsou tam stejně tak kvůli té radnici, tak jako kvůli nám občanům. A to jsem viděla, že oni opravdu to dělají tak, jak se má, sledují, kdyby k něčemu tedy došlo, dokonce lidem otevírali dveře, aby mohli do té radnice jít, aby tam, když jsou tu ty pendlové dveře, aby to nepadalo. Protože ví ta policie, že to je právo občana. Tak to je podle mě strašně důležité, to souvisí totiž s tou demokracií. To není jenom to, že teda se něco, někdo je zvolen a tak dále. Víte, to je třeba otázka, že lidé třeba mi píší: Proč se neudělá referendum? Ale ať si uvědomí, to znamená celou změnit ústavu. Prezident zvolený v referendu musí být úplně jiný prezident v této republice. Podle ústavy prezident prakticky nemá žádné pravomoci, skoro žádné. Kdyby byl zvolen, jako je třeba americký prezident nebo v Moskvě tedy, no, tak bude samozřejmě muset být jiná ústava. A referendum je "ano" nebo "ne". Víte, je to asi škoda, že lidé se zatím nenaučili, nebo škola je nenaučila jako, že tedy demokracie

je pouze způsob vlády, ale to, co říkal Tomáš Garrigue Masaryk, často se to cituje: Tož máme demokracii, teďka ještě najít ty demokraty.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Řekla bych zastupitelskou demokracii a ona přináší jisté problémy, než vyroste do takové kultury, jako možná bylo za Tomáše Garrigua Masaryka. I když tam bychom jistě našli spoustu problémů také.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Tam byly taky problémy. Vzpomeňte, jak Voskovec s Werichem tam zpívají, že jo: Vždyť už nejsme lidi, už jsme jenom partaje, nebo jak babička Méry točí lasem nad hlavou, že jo, pak jela do volebního boje a úplně při tom skončila.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Názory Jiřiny Šiklové. Teď otevřeme téma, které bych řekla v médiích nebylo příliš probíráno, ale podle mě je zajímavé. Role teologických fakult v **univerzitě**, to bylo sympozium, které pořádala **Univerzita Karlova v Praze** a připomínala tím 20 let svým způsobem zařazení, zpětného zařazení teologických fakult opět do toho **univerzitního** procesu a života. Zúčastnila jste se toho sympozia?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, zúčastnila, byla jsem tam pozvána, byla jsem pozvána dokonce i jako řečnice. A bylo to organizováno ve Vlasteneckém sále **Karolina**. Ty prostory jsou velice pěkné, převažovali tam, jak jinak, tedy muži. Myslím, že teda ne, já nemyslím, já to vím, z těch oficiálních řečníků jsem tam byla jediná žena, tak jsem si trochu říkala: Už se taky naučili, páni, že by tam měli mít nějakou ženu. To k tomu kalendáři jde tedy.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

I v té teologii se něco mění po těch 20 letech, alespoň maličko?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, to víte, že jo, mění se to, samozřejmě. Byly tam ženy, které dneska přednášejí na teologických fakultách, organizoval to děkan Teologické fakulty evangelické Martin Prudký, který teda přednáší, myslím že starozákonnou tematiku a tak dále. No a pak tam teda vystoupil Radim Palouš, bývalý rektor, který se zasadil o to, aby tedy ty teologické fakulty byly znovu začleněny v Praze do **Karlovy univerzity**, protože vlastně takto začínal. Tak teologická fakulta měla, jak on to tam včera krásně vykládal, především tedy ten vztah. Ta teologická fakulta dokonce začala o rok dříve, ...

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Než ostatní, ano.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

... to jsem teda taky nevěděla, než tedy ty ostatní a tedy ta provázanost. No a pak se tam samozřejmě mluvilo o tom, že teologické fakulty, když se vyvíjely, tak se staly jakýmsi učilišti pro faráře a že tedy také zastávaly ideologickou roli, že se mnohé proti nim obracely, protože ony byly třeba speciálně, ta katolická církev hrála tu roli i teda ve prospěch Rakouska, že, nacionální a tak dále, na obě strany. Zajímavý byl i vývoj těch stran, teda těchhle těch fakult třeba v období první republiky a také za socialismu, kdy tam je přímo formulace, že tedy proto jsou tam začleněny, protože pak je stát může kontrolovat. Ale ne do **Karlovy univerzity**, to je dokonce vyhodili mimo Prahu, do Litoměřic a nějak to teda ..., tadyhle je hromádka, že mohly zůstat aspoň v té Jungmannově ulici a podobně. Takže to bylo pro mě velice zajímavé. No a já jsem tam osobně za svou, za sebe říkala, že dneska, když se mluví o interkulturním ne střetu, ale dialogu, tak se nebude mluvit jaksi o tom, že člověk náleží k jakémusi jazyku z hlediska Evropy nebo z hlediska světa. Co to je, být Češka, ano? Ale samozřejmě, když se bude spíš mluvit v těch velkých kulturních globálních celcích, jako je třeba islamisté, islám ..., ne islamisté, to je negativní, to už jsou ti agresivní, že jo, ale taky samozřejmě konfucianství, je to velice dobře zařízené nebo popsáno všechno Tomášem Halíkem, vlastně tato velká náboženství, která nejsou jenom náboženstvím, která jsou i jakýmsi vyjádřením toho, co tvořilo tu naši kulturu. Takže já sama sebe, aby se mě někdo ptal v tom, kam se zařazuji, tak bych řekla, no samozřejmě, jsem třeba bezkonfesijní křesťanka, protože tato kultura mě formovala. Přeci o sobě neřeknu, já jsem muslimka, když o tom za prvé nic nevím, za druhý bych musela i tady sedět v šátku na hlavě. Tak jako to jsou, myslím, že maličkosti, které je dobré si uvědomit, že pro takováto jednání i pro tedy ten celek nám dává bázi ta teologická fakulta jakéhokoliv směru, a proto je dobré, že je znova začleněna do té **Karlovy univerzity**.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Myslíte si, že teologické fakulty reflektují svým způsobem i kulturně-historický vývoj, nejen ten teologický?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Samozřejmě, no určitě, tradici předávají. My pořád mluvíme o identitě. Identita je to, na co navazuje. O tom tam měl velice hezký projev právě Jan Sokol.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Říká Jiřina Šiklová. Teď se vás, paní doktorko zeptám, jestli jste někdy jela načerno v městské hromadné dopravě nebo ve vlaku a jestli jste byla případně chycena?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Ano, jela jsem. Pochopitelně to zkusí každý, někdy na to opravdu zapomenete a dokonce jednou jsem platila pokutu v Pardubicích, kde jsem přednášela na **univerzitě**. Jsem se těžce hádala s revizorem.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Jela jste tedy jaksi neúmyslně načerno?

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

No, tak já jsem vytáhla špatný lístek, který byl teda už procvaknutý a on teda mi dokazoval, že jsem ho chtěla použít 2x, jo. Takže ten druhý ještě neprocvaknutý jsem měla, ale byla to moje chyba. Já jsem odmítala mu zaplatit, protože tehdy jsem měla nějaký konflikt v novinách, tak jsem potom říkala: No, tak já teď tady mám konflikt vedle toho a toho politika, ještě teda s revizorem. Toho politika jsem nezapomněla, protože dneska je naším prezidentem, ale jméno toho revizora už jsem zapomněla. Samozřejmě, že jsem podváděla, to myslím, že taky někdy zkusí každý.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Pak už si dává pozor.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Pak už si dává pozor, ale musí ho teda chytnout a musí mu to být připomenuto, že se to nedělá. A to je podle mě základ morálky.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Ptám se vás na to, protože tohle je tématem, dnešním tématem Českého rozhlasu 2 Praha. O tom bude i Káva o čtvrté. Ale samozřejmě ta zkušenost je, myslím, velmi důležitá a není důležité, v jakém věku ji uděláte, jestliže člověk jede, ať úmyslně či neúmyslně načerno a je chycen.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

To máte pravdu. Ale v tom je to asi rozhodující a taky, jak se chovají vaše rodiče. Já jsem nikdy tak, někdy jsem taky měla chuť třeba říci vnučce, ale vlastně ona je taková dost malinká, byla, tak že by, ještě jí není 10, no, pak jsem si říkala, ta holka to ví, kolik jí je, tak já kvůli ní nesmím podvádět.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Říká doktorka Jiřina Šiklová. Kdybychom se vrátili k tomu, o čem jsme hovořili vlastně téměř v průběhu celého dnešního zamyšlení, myslím na to, jestli podle vás jako socioložky vnímáte, jestli lidé jsou rozhořčení, rozčarování z těch voleb, které byly. Byl to letos takový super volební rok, byly dvoje volby a přesto zdálo se, že se mnohé změní, ale zdá se, že se to nemění tak rychle, jak jsme si mysleli. Ale možná, že to je vývoj, který je správný.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Podívejte se, já se domnívám, že prostě to, co jsem už říkala, toho Masaryka jsem citovala, tak to je zklamání z našeho očekávání. Takže vždycky si říkám, proč zrovna naše generace by měla žít tedy v tom ideálním státě. A za druhé, trochu mi to připomíná, když hodně člověk něco očekává. A pamatuji si, jak jsem třeba od Ježíška dostala takový pokojíček pro panenku a trochu jsem byla smutná, asi jsem čekala něco víc. A maminka mi právě řekla: No, abys měla z toho radost, tak to už záleží na tobě, jak si s tím pokojíčkem dokážeš hrát. Čili to je asi dobrá věc, kterou bychom si měli uvědomit nejenom teďka, když začíná advent.

Daniela BRŮHOVÁ, moderátorka

Poslední myšlenka socioložky Jiřiny Šiklové. Děkujeme a hezký den přeji.

Jiřina ŠIKLOVÁ, socioložka

Taky přeju hezký den.